

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w WARSZAWIE
i
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w ŁODZI
z dnia 2021 r.
zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003

Na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Pilicy PLB140003 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3720 i 12076 oraz z 2016 r. poz. 5082, Dz. Urz. Woj. Łódz. poz. 1660 i 4775 oraz z 2016 r. poz. 2418), załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone załącznikiem do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

*Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Warszawie
Arkadiusz Siembida*

*Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Łodzi
Arkadiusz Malec*

Załącznik do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia2021 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Pilicy PLB140003

„Załącznik Nr 4 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Gatunek	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych
1	A055 cyranka <i>Anas querquedula</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 3 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych na powierzchni 420 ha.
2	A070 nurogęś <i>Mergus merganser</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 24 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie występowania dziuplastych drzew), na powierzchni 670 ha.
3	A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji gatunku na poziomie minimum 9 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie podmokłych zalewowych łąk), na powierzchni 895 ha.
4	A122 derkacz <i>Crex crex</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji gatunku na poziomie minimum 80 odżywiających się samców.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie terenów otwartych łąk i pastwisk i ich ekstensywnego użytkowania, szczególnie na odcinkach pomiędzy Wyśmierzycami a Nowym Miastem nad Pilicą oraz pomiędzy Pokrzywną a Bożem), na powierzchni 7000 ha.
5	A136 sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 24 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych brzegów, wysp i łąk), na powierzchni 330 ha.

6	A137 sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych brzegów, wysp i łąch), na powierzchni 70 ha.
7	A156 rycyk <i>Limosa limosa</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji gatunku na poziomie minimum 15 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie podmokłych łąk), na powierzchni 2250 ha.
8	A162 krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 17 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie podmokłych łąk), na powierzchni 2250 ha.
9	A168 brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 60 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie kamienistych i piaszczystych brzegów rzek, o niskim stopniu uregulowania koryta – z dużą ilością płyczn i błotnistych zatoczek), na powierzchni 550 ha.
10	A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąch), na powierzchni 180 ha.
11	A195 rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąch), na powierzchni 30 ha.
12	A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych, na powierzchni 200 ha.
13	A224 lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 100 odżywiających się samców.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (m.in. borów1) suchych i mieszanych w pobliżu polan, zrębów i młodników, wrzosowisk, młodych drzewostanów na wydmach), na powierzchni 7150 ha.

14	A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 15 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie urwistych skarp), na powierzchni 375 ha.
15	A272 podrózniczek <i>Luscinia svecica</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 2 par lęgowych.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie środowisk obejmujących fragmenty zbiorników lub cieku z płytką wodą, graniczących z szuwarem lub zakrzaczeniami, dużych powierzchni z luźnym zwarcim roślinności zielnej, zastoisk z płytką wodą lub terenów błotnistych), na powierzchni 880 ha.
16	A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 16 rozmnażających się samic.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych, na powierzchni 3280 ha.
17	A151 batalion <i>Philomachus pugnax</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych, na powierzchni 1290 ha.
18	A151 batalion <i>Philomachus pugnax</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji migrującej na poziomie minimum 300 osobników.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk żerowiskowych, na powierzchni 1290 ha.
19	A215 puchacz <i>Bubo Bubo</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych, na powierzchni 4770 ha.

„

UZASADNIENIE

W myśl art. 3 ust. 1 tzw. Dyrektywy ptasiej, czyli Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L 20/7 z 26 stycznia 2010 r.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.), założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest ochrona gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi oraz przywracanie i tworzenie zniszczonych biotopów.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Kierując się wspomnianymi powyżej założeniami, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. W myśl art. 28 ust. 5 ww. ustawy plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Dla omawianego obszaru Natura 2000, plan zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Pilicy PLB140003 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3720, z późn. zm. oraz Dz. Urz. Woj. Łódzk. poz. 1660, z późn. zm.).

Opracowanie zmiany planu zadań ochronnych, w zakresie celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych oraz ekspertyz przyrodniczych pn: „Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0191/16 pod nazwą „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych”- PLB (nr sprawy WPN-II.261.10.2017)” oraz „Ekspertyza ornitologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony w obszarze Natura2000 Dolina Pilicy PLB140003: A119 kropiatka, A122 derkacz, A224 lelek, A215 puchacz, A272 podróżniczek”, odnoszącej się do przedmiotów ochrony, w stosunku do których celem działań ochronnych było uzupełnienie stanu wiedzy. W związku z nowymi wynikami badań zachodzi potrzeba aktualizacji danych Standardowego Formularza Danych (SDF), w stosunku do wybranych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze zdefiniowano następujące cele ochrony:

Lp.	Gatunek	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych	Komentarz
1	A055 cyranka <i>Anas querquedula</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 3 par lęgowych.	W trakcie prac terenowych (2019 r.) wykazano liczebność na poziomie ok. 3 par lęgowych. Jednak biorąc pod uwagę jakość siedlisk (w szczególności stosunkowo niski poziom wód gruntowych w 2019 r.), nie wydaje się, by na badanym terenie gniazdowało w sezonie badawczym
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych na powierzchni 420 ha.	

				<p>więcej niż 5 par tego gatunku. Cyranka związana jest z niewielkimi zbiornikami i zabagnieniami położonymi wśród rozległych łąk, w mniejszym stopniu również z obrzeżami wypłyconych jezior i zarośniętymi stawami rybnymi. Analizując wyniki ostatnich badań wydaje się, że na chwilę obecną ocena ogólna stanu ochrony jest zła (U2), ze względu na prawdopodobnie spadkowy trend liczebności cyranki, jak również złą jakość siedlisk, wynikającą głównie z niewielkiej powierzchni optymalnych dla tego gatunku środowisk oraz znacznego przesuszenia doliny. Planowana zmiana danych SDF. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).</p>
2	A070 nurogęś <i>Mergus merganser</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 24 par lęgowych.	<p>Gatunek gniazduje w norach i dużych dziuplach drzew wzdłuż dolin rzecznych oraz nad jeziorami. W Dolinie Pilicy gniazduje ok. 24-33 par (z 1500-2500 w kraju). Rozmieszczenie zinwentaryzowanych stanowisk było dość równomierne, przy najmniejszym zagęszczeniu par na wschodnim, przyujściowym odcinku Pilicy, największym natomiast w części środkowej i zachodniej - od Przybyszewa do Domaniewic. Planowana zmiana danych SDF. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).</p>
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie występowania dziuplastych drzew), na powierzchni 670 ha.	
3	A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji gatunku na poziomie minimum 9 par lęgowych.	<p>W trakcie prac terenowych (2018 - 2019 r. i 2020 r.) liczebność gatunku na terenie obszaru oceniono na poziomie 9 odbywających się samców (7 stanowisk). Większość stanowisk zlokalizowana była w środkowej i zachodniej części obszaru: na łąkach między Wyśmierzycami i Przybyszewem (3 stanowiska), pod Tomczycami, Myślakowicami i w dolinie Drzewiczki (po 1 stanow.). Jedno stanowisko stwierdzono na</p>
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie podmokłych zalewowych łąk), na	

			powierzchni 895 ha.	<p>wschodnim krańcu doliny - pod Rozniszewem. Stan siedlisk gatunku określono na ogół jako niezadowalający (U1). Głównym zagrożeniem dla tego gatunku jest zbytne przesuszenie doliny, związane z obecnością zapory w Smardzewicach. Brak wiosennych zalewów doliny, przy jednoczesnych niekorzystnych zmianach klimatycznych, prowadzi do spadku areалу i fragmentacji siedlisk kropiatki. Planowana zmiana danych SDF. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowań pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.); „Ekspertyza ornitologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003: A119 kropiatka, A122 derkacz, A224 lelek, A215 puchacz, A272 podróżniczek” – AvesNature Karol Kustusch (2020 r.).</p>
4	A122 derkacz <i>Crex crex</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji gatunku na poziomie minimum 80 odżywiających się samców.	<p>W trakcie prac terenowych (2018, 2019 i 2020 r.) liczebność gatunku na terenie obszaru oceniono na poziomie 83 - 95 odżywiających się samców. Terytoria derkaczy były rozmieszczone niemal na całym obszarze objętym inwentaryzacją. Największe zagęszczenie wołających samców wykazano na odcinku doliny pomiędzy Wyśmierzycami a Nowym Miastem nad Pilicą oraz pomiędzy Pokrzywną a Bożem. Stosunkowo nielicznie występował derkacz w dolinie Drzewiczki (1 samiec) oraz w dolinie Pilicy na zachód od Nowego Miasta. Analizując wyniki ostatnich badań wydaje się, że na chwilę obecną stanu populacji należy ocenić jako zły (U2). Mimo miejscowo złego (U2) stanu zachowania siedlisk (przesuszenie, intensyfikacja użytkowania kośnego), potencjał zidentyfikowanych stanowisk, przy relatywnie dobrej sytuacji krajowej populacji gatunku oraz utrzymaniu użytkowania kośnego TUZ daje szansę na poprawę oceny stanu zachowania derkacza. Cele działań ochronnych sporządzono na</p>
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie terenów otwartych łąk i pastwisk i ich ekstensywnego użytkowania, szczególnie na odcinkach pomiędzy Wyśmierzycami a Nowym Miastem nad Pilicą oraz pomiędzy Pokrzywną a Bożem), na powierzchni 7000 ha.	

				podstawie danych opracowań pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.); „Ekspertyza ornitologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003: A119 kropiatka, A122 derkacz, A224 lelek, A215 puchacz, A272 podróżniczek” – AvesNature Karol Kustusch (2020 r.).
5	A136 sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 24 par lęgowych.	Sieweczka rzeczna zamieszkuje piaszczyste wyspy i plaże, gniazdo zakłada na piasku, zwykle z dala od innych ptaków. Wielkość populacji sieweczki rzecznej w Dolinie Pilicy wynosi ok. 24-26 par. Gatunek związany z tymi odcinkami Pilicy, w rejonie których znajduje się określona powierzchnia terenów pozbawionych roślin lub z bardzo krótką roślinnością, takich jak piaszczyste odsypiska, murawy, pastwiska. Poza doliną Pilicy gatunek ten zasiedlał nietrwałe siedliska, jakie stanowiły spuszczone stawy rybne. Planowana zmiana danych SDF. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych brzegów, wysp i łąch), na powierzchni 330 ha.	
6	A137 sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych brzegów, wysp i łąch), na powierzchni 70 ha.	Podczas inwentaryzacji w 2008 r. w obszarze stwierdzono 2 pary sieweczki obrożnej pod Grotowicami i Ulaskami Gostomskim. Już wtedy zwracano uwagę na bardzo silny spadek liczebności tej sieweczki w stosunku do lat 1980 i 1990, gdy na nieco dłuższym odcinku Pilicy (140 km) stwierdzano 20-40 par tego gatunku (Chmielewski i in. 2007) . W latach 2003-2004 na wspomnianym odcinku wykazano już tylko 3 pary. W trakcie prac terenowych (2018 - 2019 r.) nie stwierdzono par lęgowych sieweczki obrożnej na badanym terenie. Sieweczka obrożna, podobnie jak sieweczka rzeczna, zamieszkuje piaszczyste wyspy i plaże, gniazdo zakłada na piasku. Dane te wskazują na prawdopodobne wycofanie się populacji lęgowej z obszaru Natura

				2000 Dolina Pilicy. Krajowa populacja sieweczki obrożnej wykazuje wyraźne tendencje spadkowe (Chylarecki 2007). Poza tą ogólną przyczyną, wycofanie populacji lęgowej sieweczki obrożnej z doliny Pilicy wiąże się prawdopodobnie także z niekorzystnymi zmianami w jej korycie, będącymi wynikiem powstania zapory w Smardzewicach i brakiem naturalnych procesów hydrologicznych. Planowana zmiana danych SDF. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
7	A156 rycyk <i>Limosa limosa</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji gatunku na poziomie minimum 15 par lęgowych.	Rycyk jest ptakiem związanym z rozległymi, podmokłymi łąkami, występującymi głównie w dolinach okresowo wylewających rzek. Gniazdo zakłada bezpośrednio na ziemi – jest to po prostu wygnieciony dołek wśród gęstych traw lub turzyc. W 2019 r. stwierdzono 15 par lęgowych. Stanowiska rozmieszczone były w kilku skupiskach. Pierwsze z nich znajdowało się w rejonie Przybyszewa i Pacewa (6 par). Kolejnych 6 par gniazdowało na łąkach pomiędzy Wyśmierzycami a Dębnową (na obu brzegach Pilicy). Pojedynczą parę stwierdzono pod Świdnem i Michałowicami. Dwie pary gniazdowały w zachodniej części obszaru, na izolowanych od koryta Pilicy łąkach w rejonie miejscowości Dąbrowa i Różanna. Planowana zmiana danych SDF. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie podmokłych łąk), na powierzchni 2250 ha.	
8	A162 krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 17 par lęgowych.	Występowanie gatunku związane jest z rozległymi, podmokłymi łąkami, występującymi głównie w dolinach okresowo wylewających rzek. W 2019 r. stwierdzono 17 - 19 par lęgowych. Większość par lęgowych występowała w środkowej części obszaru - na odcinku doliny pomiędzy
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych	

			(utrzymanie podmokłych łąk), na powierzchni 2250 ha.	Wyśmierzcami i Białobrzegami (13 par na obu brzegach rzeki). Trzy pary stwierdzono we wschodniej części obszaru, w rejonie Bud Brankowskich i kolejne trzy w części zachodniej - pod Wolą Pobiedzińską i w rejonie Dąbrowy/Różanej. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
9	A168 brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 60 par lęgowych.	Gatunek gniazduje na kamienistych i piaszczystych brzegach rzek. Wybiera miejsca odludne o niskim stopniu uregulowania koryta – z dużą ilością pływacz i błotnistych zatoczek, w których zdobywa pokarm. Populacja lęgowa tego gatunku w 2019 r. liczyła 85 par. Poza jednym stanowiskiem wykazanym na rzece Drzewiczce, wszystkie terytoria zlokalizowane były w korycie Pilicy. Rozmieszczenie par lęgowych tego gatunku na Pilicy było dość równomierne, chociaż w niektórych przypadkach nie był on stwierdzany na dość długich odcinkach rzeki, np. na ok. trzynastokilometrowym odcinku pomiędzy Górkami a Przybyszewem. Planowana zmiana danych SDF. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie kamienistych i piaszczystych brzegów rzek, o niskim stopniu uregulowania koryta – z dużą ilością pływacz i błotnistych zatoczek), na powierzchni 550 ha.	
10	A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąk), na powierzchni 180 ha.	Gatunek na śródlądziu preferuje koryta rzeczne z licznymi łąkami i wysepkami, stawy rybne, zbiorniki zaporowe z odpowiednimi wysepkami. W trakcie prac terenowych (2018 - 2019 r.) nie stwierdzono par lęgowych rybitwy rzecznej na badanym terenie. Regularnie obserwowano parę ptaków na stawach w Gostomii, brak jednak było w tym miejscu odpowiednich miejsc do gniazdowania. Nielęgowe osobniki stwierdzane były dość często także w innych miejscach - w korycie Pilicy, na stawach pod Nowym Miastem n. Pilicą i na większych starorzeczach. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie

				danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
11	A195 rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąk), na powierzchni 30 ha.	Gatunek gniazduje w niewielkich koloniach na Wybrzeżu, w dolinach rzek i zwirowniach. W trakcie prac terenowych (2018 - 2019 r.) nie stwierdzono par lęgowych rybitwy białoczelnej na badanym terenie. W połowie maja 2019 r. obserwowano na Pilicy w rejonie miejscowości Górki parę ptaków, których zachowania mogły sugerować chęć przystąpienia do lęgów. W kolejnych dniach poziom wody w rzece wzrósł gwałtownie i potencjalne miejsca gniazdowe (piaszczyste ławice) znalazły się pod wodą. Poza tą obserwacją, rybitwy białoczelne były nieregularnie widywane na innych odcinkach Pilicy, na stawach rybnych w Gostomii i większych starorzeczach. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
12	A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych, na powierzchni 200 ha.	Gatunek zasiedla zalane doliny rzek, różnego rodzaju zbiorniki eutroficzne o wodzie stojącej, w tym jeziora, starorzecza, zbiorniki śródpolne oraz stawy rybne. W latach 1980 i 1990 w obszarze gniazdowało do kilkudziesięciu par rybitw czarnych (Chmielewski i in. 2007). Podczas inwentaryzacji w 2008 r. wykazano gniazdowanie już tylko 1 pary tego gatunku (na starorzeczu k. Wyśmierzyc; Czerny 2008). Kontrole wykonane na potrzeby PZO w 2012 r. wykazały istnienie stanowisk na stawach w Gostomii i stawach w Borowcu, a łączną liczebność rybitwy czarnej w obszarze oceniono na 4 pary. W latach 2018-2019 nie stwierdzono par lęgowych tego gatunku w obszarze Dolina Pilicy. Obserwowano jedynie nieliczne ptaki przelatujące wzdłuż doliny Pilicy. Obecnie gatunek ten wycofał się z obszaru. Przyczyny wycofania się populacji lęgowej rybitwy czarnej z

				<p>obszaru Dolina Pilicy nie są jasne. W obrębie stawów rybnych, gdzie gatunek ten gniazdował jeszcze w 2012 r., nie nastąpiły istotne zmiany siedliskowe i jak oceniono, wciąż istnieją tam warunki do gniazdowania dla tego gatunku, podobnie jak na szeregu starorzeczy w obrębie doliny. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).</p>
13	A224 lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 100 odżywiających się samców.	<p>W trakcie prac terenowych (2018, 2019 r. i 2020 r.) liczebność gatunku na terenie obszaru oceniono na poziomie 145 odżywiających się samców. Na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy dogodne dla jego występowania siedliska stanowiły uprawy i młodniki, zręby zupełne, drzewostany borowe o luźnym zwarcu, szerokie dukty leśne w obrębie drzewostanów borowych. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowań pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.); „Ekspertyza ornitologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003: A119 kropiatka, A122 derkacz, A224 lelek, A215 puchacz, A272 podróżniczek” – AvesNature Karol Kustusch (2020 r.).</p>
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (m.in. borów suchych i mieszanych w pobliżu polan, zrębów i młodników, wrzosowisk, młodych drzewostanów na wydmach), na powierzchni 7150 ha.	
14	A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 15 par lęgowych.	<p>Siedliskiem zimorodka są doliny rzek, strumienie z wodą zasobną w drobne ryby. Do rozrodu konieczne są urwiste skarpy, w których zimorodek kopie nory gniazdowe. W 2019 r. populację zimorodka w Dolinie Pilicy oceniono na 21-23 pary. Gatunek ten podlega silnym fluktuacją. Większość (19) stanowisk znajdowała się w korycie Pilicy, 3 pary stwierdzono nad Drzewiczką i jedną - na stawach w Gostomii. Rozmieszczenie terytoriów na Pilicy było nierównomierne - pary koncentrowały się głównie w okolicy Nowego Miasta nad Pilicą oraz Warki. Cele działań ochronnych sporządzono</p>
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie urwistych skarp), na powierzchni 375 ha.	

				na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
15	A272 podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 2 par lęgowych.	W 2008 r. w Dolinie Pilicy wykazano 14-16 stanowisk. Najnowsze dane (Węgrzynowicz 2019) wykazały jedynie 2 stanowiska podróżniczka. Spadek ten zgodny jest z ogólnopolskim trendem gatunku (Krupa i Sikora 2015) i opuszczaniu pierwotnych biotopów (m.in. strefy ekotonowe) na rzecz zwartych trzcinowisk. W związku z postępującym spadkiem populacji podróżniczka, mimo obecności odpowiednich biotopów, należy się spodziewać iż w najbliższych latach gatunek wycofa się z tego obszaru. W Dolinie Pilicy siedliska potencjalne stanowią szuwary (zarówno z obecnością krzewów, jak i bez nich) znajdujące się na wyspach, nad brzegami rzek, starorzeczy, na obrzeżach wilgotnych drzewostanów. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowań pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.); „Ekspertyza ornitologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003: A119 kropiatka, A122 derkacz, A224 lelek, A215 puchacz, A272 podróżniczek” – AvesNature Karol Kustusch (2020 r.);
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie środowisk obejmujących fragmenty zbiorników lub cieku z płytką wodą, graniczących z szuwarem lub zakrzaczeniami, dużych powierzchni z luźnym zwarcim roślinności zielnej, zastoisk z płytką wodą lub terenów błotnistych), na powierzchni 880 ha.	
16	A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 16 rozmnażających się samic.	Podczas inwentaryzacji w 2019 r. wykazano 25-28 terytoriów tego gatunku. Rozmieszczenie gatunku było nierównomierne, z największym zagęszczeniem terytoriów w rejonie stawów w Gostonii, gdzie gniazdowało 7-8 par. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych, na powierzchni 3280 ha.	
17	A151 batalion <i>Philomachus</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i	Podczas inwentaryzacji w roku 2019 na badanym terenie obserwowano jedynie ptaki migrujące. Potencjalne

	<i>pugnax</i>		żerowiskowych, na powierzchni 1290 ha.	siedliska lęgowe gatunku odnotowano na rozległych łąkach pod Białobrzegami i Wyśmierzycami oraz na izolowanych, wilgotnych łąkach w rejonie Dąbrowy i Różanny. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
18	A151 batalion <i>Philomachus pugnax</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji migrującej na poziomie minimum 300 osobników.	Podczas inwentaryzacji w 2019 r. na badanym terenie obserwowano jedynie ptaki migrujące (stada do 70 osobników). Odnotowano je w kilku lokalizacjach – pod Dąbrową/Różanną, Dębnowolą, Pacewem i Przybyszewem, Budami Brankowskimi. Migrujące stada spotykano na podmokłych łąkach i obrzeżach starorzeczy. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.).
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk żerowiskowych, na powierzchni 1290 ha.	
19	A215 puchacz <i>Bubo Bubo</i>	stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych, na powierzchni 4770 ha.	Wcześniejsze dane (Czerny 2008) wykazywały obecność 1 stanowiska. W trakcie prac terenowych (2018 - 2019 r. i 2020 r.) nie stwierdzono obecności gatunku. Przyczyny wycofania się puchacza z doliny Pilicy nie są znane. Dotychczasowe stanowisko było dobrze chronione, została tam wyznaczona strefa ochronna gatunku, a sam obszar był dodatkowo objęty ochroną w ramach rezerwatu Sokół. Planowana zmiana danych SDF. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowań pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 – ptaki” – Tringa Andrzej Węgrzynowicz (2019 r.); „Ekspertyza ornitologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003: A119 kropiatka, A122 derkacz, A224 lelek, A215 puchacz, A272 podróżniczek” – AvesNature Karol Kustus (2020 r.).

Powyższe cele, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad poszczególnymi fragmentami obszaru Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą oos”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy oos, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą.

Jak wspomniano, istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186) oraz ww. przepisów prawa, w dniu 29 listopada 2021 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz jednostek samorządu terytorialnego na terenie których położony jest obszar Natura 2000, zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia, przystąpieniu i wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego planu zadań ochronny do publicznego wglądu. Tego samego dnia obwieszczenie opublikowano także w prasie (.....). Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie, zgłoszono następujące uwagi:

Lp.	Imię i nazwisko / Nazwa instytucji bądź organizacji	Data wpływu do urzędu (dd.mm.rrrr)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Uwagi

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: z dnia r. oraz Wojewoda Łódzki pismem znak: z dnia r. uzgodnili projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi;
- 3) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 4) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 5) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim oraz Wojewodą Łódzkim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą oos”), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej. Zarządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.